

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Kohtuotsuste Tunnustamine Ja Täitmine](#) > [Kuidas Kohtuotsust Täitmisele Pöörata?](#) > Lithuania

Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades?

Täitmise all mõeldakse menetluspooltele kohtuotsusega pandud kohustuste täitmist ehk pooled teevad toimingud, milleks kohtuotsuses neid kohustati. Mõne otsuse täitmine ei eelda eritoiminguid: näiteks õigussuhte tunnustamise, peatamise, muutmise ja tuvastamise otsused. Otsuse võivad pooled täita vabatahtlikult, st ilma täitemeetmeteta, või võidakse seda teha sundkorras. Kui isik, kelle vastu otsus on suunatud, ei täida seda vabatahtlikult, on otsust taotlenud sissenõudjal õigus kohtult taotleda täitemäärust ja esitada see kohtutäiturile.

Kohtutäiturid on riigi poolt volitatud isikud, kes võivad sissenõudja taotlusel võtta täitemeetmeid selleks, et pöörata täitmisele otsus, mida ei ole vabatahtlikult täidetud.

Kohtuotsuste täitmist reguleerib Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustiku VI osa („Täitemenetlus“) ja justiitsministeeriumi 27. oktoobri 2005. aasta käskkiri nr 1R-352, millega kinnitatakse kohtuotsuste täitmise juhend (edaspidi „juhend“). Kohtuotsuste täitmist reguleerivad erinormid võivad olla sätestatud ka muudes õigusaktides.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Kohtuotsuste täitmine on kohtutäituri ülesanne.

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?

3.1 Menetlus

Kohtuotsuse alusel välja antud täitedokumendi esitab kohtutäiturile täitmiseks isik, kellel on selleks õigus, st sissenõudja või tema esindaja. Kui täitedokumendi esitab kohtutäiturile sissenõudja esindaja, näeb seadus ette, et esindaja õigused on kindlaks määratud seaduse kohaselt välja antud ja vormistatud volikirjas, st füüsiliste isikute esitatud volikirjad peavad olema notariaalselt tõestatud, juriidilise isiku esindaja esitatud volikiri võib olla kinnitanud juriidilise isiku asjaomane organ. Kui advokaat või tema abi esitab kohtutäiturile täitedokumendi, peab advokaat või tema abi esitama kohtutäiturile ka kliendiga sõlmitud kirjaliku lepingu või muu dokumendi, kus on kindlaks määratud tema õigused ja kohustused ja nende ulatus. Raha sissenõudmisega seotud täitedokumendid esitatakse kohtutäituritele kohtutäiturite infosüsteemi kaudu, järgides juhendiga kehtestatud menetlust: proportsionaalselt kõigile tegevuspiirkonnas tegutsevatele kohtutäituritele, võttes arvesse juhendis esitatud täitedokumentide ja sissenõutavate summade kategooriaid ja tagades, et uus täitedokument raha sissenõudmiseks samalt võlgnikult määratakse samuti kohtutäiturile, kes juba pöörab täitmisele nõuet selle võlgniku vastu, välja arvatud juhul, kui uus täitedokument ei ole selle konkreetse kohtutäituri piirkonnas kohaldatav. Kohtutäitur peab kolme tööpäeva jooksul alates täitedokumendi kättesaamisest või kiire täitmisele pööramise puhul viivitamata kontrollima, kas ei esine ilmseid põhjusi, mis takistaksid täitedokumendi täitmist.

3.2 Peamised tingimused

Täitedokumendi võib kohtutäiturile täitmisele pööramiseks esitada sissenõudja või tema esindaja või täitedokumendi välja andnud asutus või ametnik. Kui võlgnik on füüsiline isik, pöörab kohtutäitur täitedokumendi täitmisele võlgniku elu- või töökohas või tema vara asukohas. Kui võlgnik on juriidiline isik, pöörab kohtutäitur täitedokumendi täitmisele võlgniku registrijärgsel aadressil või tema vara asukohas.

Täitedokument tuleb esitada täitmiseks enne aegumistähtaja möödumist. Kohtuotsustel põhinevad täitedokumendid võib esitada täitmiseks viie aasta jooksul alates otsuse jõustumisest. Viivitamatult täidetavate kohtuotsustel põhinevate täitedokumentide esitamise aegumistähtaeg hakkab kulgema esimesest päevast pärast otsuse vastuvõtmist.

Täitedokument võetakse täitmisele pööramiseks vastu, kui sissenõudja tasub kohtutäiturile täitemenetluse halduskulud. Sõltuvalt füüsilisest isikust sissenõudja rahalisest seisust võib kohtutäitur loobuda osaliselt või täielikult täitemenetluse kulude nõudmisest või lükata maksmise edasi kuni täitemenetluse lõpuni.

4 Täitemeetmete ese ja laad

Täitemeetmed on muu hulgas:

1. sissenõude pööramine võlgniku vahenditele ja varadele või varalistele õigustele;
2. sissenõude pööramine võlgniku varadele ja teiste isikute valduses olevale rahale;
3. teiste isikute suhtes kehtestatud keeld võlgnikule raha või vara üle kanda või täita muid kohustusi võlgniku ees;
4. võlgniku õigusi tõestavate dokumentide konfiskeerimine;
5. sissenõude pööramine võlgniku palgale, pensionile, toetustele või muule sissetulekule;
6. võlgnikult teatavate otsuses nimetatud esemete konfiskeerimine ja nende üleandmine sissenõudjale;
7. võlgniku vara sundmüük ja müügist saadud tulu kasutamine sissenõudmiseks;
8. võlgniku kohustamine teatavaid toiminguid tegema või nende tegemisest hoiduma;
9. vastunõuete tasaarveldamine;
10. muud seadusega ette nähtud meetmed.

Korraga võib kohaldada mitut täitemeedet.

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

Kui võlgnik on füüsiline isik, saab sissenõuet pöörata järgmisele varale:

- hüpoteegid ja tagatised, kui täitmine toimub hüpoteekkrediidiandjale või sellele isikule, kelle kasuks tagatis on seatud;
- raha, varalised õigused, väärtpaberid, töötasu, toetused või muu sissetulek või võlgnikule kuuluv vallasvara;
- võlgnikule kuuluv kinnisvara;
- võlgniku omanduses olev põllumajandusmaa, kui võlgniku põhitegevusala on põllumajandus;
- võlgniku elukohaks olev eluase.

Kui võlgnik on juriidiline isik, saab sissenõuet pöörata järgmisele varale:

- hüpoteegid ja tagatised, kui täitmine toimub hüpoteekkrediidiandjale või sellele isikule, kelle kasuks tagatis on seatud;
- raha, varalised õigused, väärtpaberid, valmistoodang ja muu vallas- ja kinnisvara, mida tootmisprotsessis otseselt ei kasutata või mis ei ole kohandatud otseseks kasutamiseks tootmisprotsessis, v.a haldusruumid;
- muu vara;
- tootmiseks vajalik kinnisvara, samuti toormaterjalid ja tarvikud, masinad, seadmed ja muud kapitalikaubad, mida kasutatakse otseselt tootmises.

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

Täitemeetmed ja -menetlused varieeruvad sõltuvalt sellest, kas täitmisele pööratakse rahaline või mitterahaline

kohustus ja kas sissenõue on pööratud võlgniku vahenditele, sissetulekule või muule varale.

Kui rahalise nõude täitmisel pööratakse sissenõue võlgniku krediidi-, makse- või e-raha asutustes hoitavatele vahenditele, saadab kohtutäitur nendele asutustele rahaliste piirangute infosüsteemi kaudu korralduse piirata võlgniku vahendite kasutamist või debiteerida võlgniku vahendid kohustuslikus korras võla ja täitemenetluse kulude katteks.

Kui kohtutäitur leiab, et võlgniku vahendid või muu vara on kolmandate isikute valduses (kohtutäituril on õigus seda teavet saada ja saada teavet ka selle kohta, kas asjaomastelt kolmandatelt isikutelt nõutakse võlgnikule raha või muude varade üleandmist), need varad arestitakse.

Kui rahalise nõude täitmisel pööratakse sissenõue võlgniku sissetulekule, esitab kohtutäitur täitedokumendi võlgniku tööandjale või mõnele teisele isikule, kes võlgnikule maksab. Võlgniku palgast ja muudest samaväärsetest hüvedest peetakse kinni kindel osa sissetulekust, kuni võlasumma on täielikult sisse nõutud.

Kui rahalise nõude täitmisel pööratakse sissenõue võlgniku varale, see arestitakse ja müüakse. Sissenõuet ei saa pöörata võlgniku varale, kui võlgnik esitab kohtutäiturile tõendid selle kohta, et raha on võimalik kuue kuu jooksul – või 18 kuu jooksul, kui sissenõudmine puudutab võlgniku elukohaks olevat eluaset – tasuda teatava kohustusliku summa kinnipidamisega võlgniku sissetulekust. Sissenõue võib olla pööratud võlgniku elukohale üksnes juhul, kui sissenõutav summa on suurem kui 4 000 eurot. Kui energia- ja kommunaalteenuste arvete ja muude teenuste eest tasumata summade sissenõudmiseks arestitakse võlgniku korter või maja, võib kohus võlgniku või tema pereliikmete taotlusel määrata, et sissenõuet ei saa pöörata korterile, majale või majaosale, kus kõnealused isikud viimati elasid ja mida nad vajavad eluasemeks. Sellisel juhul võib kohus võtta arvesse laste, puudega inimeste ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade huve ja rahalist olukorda.

Võlgniku varade arestimine tähendab, et võlgniku vara suhtes kehtestatakse ajutine keeld või piiratakse tema omandiõigust või omandiõiguse teatavat komponenti (valdus, kasutus või käsutus).

Vara võib arestida kohus või kohtutäitur.

Kohus arestib vara otsuse alusel, mis puudutab ajutiste kaitsemeetmete rakendamist. Arestitud vara väärtus ei tohi ületada nõude suurust. Kohus võib sellise otsuse tühistada asjaomaste isikute soovil või teatavatel juhtudel omal algatusel. Kui kohus on juhtumit uurinud ja nõude tagasi lükanud, jäävad ajutised kaitsemeetmed kehtima kuni kohtuotsuse jõustumiseni, ja kui pärast seda, kui kohus on kohaldanud ajutisi kaitsemeetmeid, nõue täidetakse, kehtivad ajutised kaitsemeetmed seni, kuni otsus on ellu viidud.

Täitmisotsust ellu viiv kohtutäitur peab võlgniku vara arestides allkirjastama arestimismääruse. Kohtutäitur võib arestimismääruse tühistada üksnes juhul, kui ta on selle ise täitnud. Kohtutäituri poolt arestitud võlgniku vara väärtus ei tohi oluliselt ületada summat, mida on vaja sissenõutava summa ja täitekulude katmiseks.

Vara realiseerimine tähendab võlgnikule või tagatise andjale kuuluva arestitud vara sundmüüki enampakkumisel või vara müügi või konverteerimisega tegeleva ettevõtte kaudu, vara üleandmist sissenõudjale, vara müüki võlgniku soovitatud müüjale või muud seadusega ette nähtud viisi. Sõltuvalt arestimise põhjustest ja sellega seotud varade liigist realiseerib arestitud vara kas kohtutäitur või teevad seda riiklikud maksuinspektorid või väärtpaperite avaliku kauplemisega tegelevad maaklerid ja ettevõtted, lähtudes seadusega ette nähtud korrast.

Võlgniku vallasvara ja muu seaduse kohaselt registreeritud vara, mille väärtus ületab 2 000 eurot, ning samuti muu vallasvara, mille ühikuhind ületab 30 000 eurot, realiseeritakse enampakkumisel. Muu vara võidakse realiseerida muul viisil. Enampakkumine toimub elektrooniliselt.

Võlgnikul on õigus leida varale ostja enne enampakkumise algust. Kui võlgnik leiab varale ostja, müüakse vara võlgniku leitud ostjale. Vara võidakse müüa võlgniku leitud ostjale summa eest, mis ei ole väiksem kui vara arestimise määruuses näidatud väärtus, ega väiksem kui summa, millest piisab võlgade ja täitekulude täielikuks katmiseks.

Kui arestitud vara realiseeritakse, kustuvad kõik selle suhtes kehtinud arestid.

Kui täitedokument puudutab võlgniku ja võlausaldaja vastastikuseid nõudeid, tasaarveldab kohtutäitur vastavad summad kindlaks määratud korras. Kui kindlaks määratud korra kohase tasaarveldusega on võimalik sisse nõuda kogu summa, muid täitemeeteid ei võeta. Tasaarveldamist ei saa kasutada ülalpidamise maksmise

menetlustes.

Kohustuste mitterahalise täitmise suhtes kohaldatavad erinõuded on ette nähtud seadusega.

Pöörates täitmisele laste hooldusõiguse üleandmise otsust, viib kohtutäitur täitemeetmed ellu selle isiku juuresolekul, kellele laps üle antakse, ja laste õiguste kaitse eest vastutava asutuse esindaja juuresolekul. Tagada tuleb lapse õiguste kaitse.

Kui kohus on määranud teatavad esemed sissenõudjale kuuluvaks, konfiskeerib kohtutäitur need esemed võlgnikult ja annab need sissenõudjale üle.

Ainult täitedokumentis nimetatud isikud võivad otsuse kohaselt kolida eluruumi (ja eluruumist võib välja tõsta üksnes täitedokumentis nimetatud isikuid). Vajadusel või paluda politsei abi.

Kui otsust, millega nähakse ette, et võlgnik teeb või lõpetab teatavad toimingud, mis ei ole seotud vara või vahendite üleandmisega, ei täideta, koostab kohtutäitur sellekohase teate. Dokument edastatakse täitmiskoha esimese astme kohtusse, mis omakorda annab korralduse otsuses kindlaks määratud tagajärgede kohaldamiseks (st kui võlgnik ei ole otsust ettenähtud tähtajaks täitnud, on sissenõudjal õigus võlgniku kulul teha toiminguid või võtta meetmeid toimingute lõpetamiseks ja samal ajal nõuda võlgnikult sisse vajalikud kulud); kui tagajärgi ei ole otsuses kindlaks määratud, muudab kohus otsuse täitmise korda.

Kui ainult võlgnik saab otsuses osutatud toiminguid teha või need lõpetada ja ta jätab otsuse täitmata, võib võlgnikku sissenõudja kasuks trahvida ning otsuse täitmiseks võidakse määrata uus tähtaeg. Trahvi maksmine ei vabasta võlgnikku otsuses osutatud toimingute tegemise või nende lõpetamise kohustustest.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Kohtuotsustel põhinevad täitedokumendid võib esitada täitmiseks viie aasta jooksul alates otsuse jõustumisest. Viivitamatult täidetavate kohtuotsustel põhinevate täitedokumentide esitamise aegumistähtaeg hakkab kulgema esimesest päevast pärast otsuse vastuvõtmist. Tööle ennistamisega seotud täitedokumendid võidakse esitada täitmisele pööramiseks ühe kuu jooksul alates otsuse vastuvõtmisele järgnevast esimesest päevast.

Sõltuvalt kõne all olevast otsusest kehtivad täitedokumendid regulaarseid makseid käsitleva nõude puhul kogu perioodi vältel, mille jooksul makseid tehakse, ja nende esitamise tähtaeg algab mis tahes kuupäeval, mil maksetähtaeg ületatakse.

Ametnike või ametiasutuste kohustusliku menetluse korras täidetavate otsuste täitmisele pööramiseks võidakse määrata eritähtajad.

Kui täitedokumendi esitamise tähtaega pikendatakse põhjustel, mida kohus peab oluliseks, võib kohus tähtaega uuesti pikendada, välja arvatud seadusega ette nähtud erandjuhtudel, kui tähtaega pikendada ei saa.

Kohtutäituri võetavad täitemeetmed jäävad kehtima seniks, kuni kohtutäitur need tühistab. Kui kohtutäituri tegevuse seaduslikkus vaidlustatakse ja kohus leiab, et kaebus on osaliselt või täielikult põhjendatud, võib kaebust menetlev kohus võetud meetmed täielikult või osaliselt tühistada.

Vara arestimine või muud kohtu kehtestatud ajutised kaitsemeetmed jäävad kehtima, kuni need kehtestanud kohus need tühistab (asendab muu meetmega) või kaebuse korral seni, kuni kõrgem kohus need tühistab.

Kui arestitud vara realiseeritakse, kustuvad kõik selle suhtes kehtinud arestid.

Vt ka vastus küsimusele 3.2.

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

Kohtutäiturite menetlustoiminguid saab vaidlustada hiljemalt 20 päeva jooksul alates kuupäevast, mil kaebuse esitanud isik sai või oleks pidanud saama teada kõnealuse toimingu tegemisest või selle tegemisest keeldumisest, kuid mitte hiljem kui 90 päeva alates kuupäevast, mil kõnealune toiming tehti. Kaebus esitatakse kohtutäiturile. Kohtutäitur peab selle viie tööpäeva jooksul läbi vaatama. Kui kohtutäitur keeldub kaebust osaliselt või täielikult rahuldamast, esitatakse kaebus koos kohtutäituri korraldusega esimese astme kohtusse,

mille alluvusse kohtutäituri büroo kuulub.

Edasikaebamise korral saab kohtu võetud meetmeid tühistada või muuta sama kohus või kõrgem kohus.

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsega, ja ajalisi piiranguid?

Vt ka vastus küsimusele 3.2.

See veebileht on osa portaalist „[Teie Euroopa](#)“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

■ Viimati uuendatud: 11/07/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.